

Cuprins

PARTEA GENERALĂ	1
Capitolul I. Principiile și limitele aplicării legii procesuale penale	3
<i>Secțiunea 1. Principiile fundamentale care stau la baza procesului penal</i>	
§1. Principiul legalității	3
§2. Principiul separării funcțiilor judiciare	5
§3. Prezumția de nevinovăție	7
§4. Principiul aflării adevărului	8
§5. <i>Ne bis in idem</i>	9
§6. Principiul oficialității	10
§7. Caracterul echitabil și termenul rezonabil al procesului penal	12
§8. Principiul garantării dreptului la libertate și siguranță	13
§9. Principiul garantării dreptului la apărare	15
§10. Principiul respectării demnității umane și a vieții private	16
§11. Limba oficială și dreptul la interpret	18
§12. Principiul egalității persoanelor în procesul penal	19
§13. Principiul operativității în procesul penal	20
<i>Secțiunea a 2-a. Limitele aplicării legii procesuale penale</i>	20
§1. Aplicarea în timp a legii procesuale penale	20
1.1. Principiul activității	20
1.2. Excepții de la principiul activității	21
§2. Aplicarea în spațiu a legii procesuale penale	22
2.1. Principiul teritorialității	22
2.2. Excepții de la principiul teritorialității	23
Capitolul al II-lea. Acțiunea penală și acțiunea civilă în procesul penal	25
<i>Secțiunea 1. Acțiunea penală în procesul penal</i>	25
§1. Noțiuni	25
§2. Punerea în mișcare a acțiunii penale	26
§3. Exercitarea acțiunii penale	27
§4. Stingerea acțiunii penale	28
4.1. Fapta nu există [art. 16 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală]	29

4.2. Fapta nu este prevăzută de legea penală ori nu a fost săvârșită cu vinovăția prevăzută de lege [art. 16 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală]	30
4.3. Nu există probe că o persoană a săvârșit infracțiunea [art. 16 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală]	31
4.4. Există o cauză justificativă sau de neimputabilitate [art. 16 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală]	32
4.5. Lipsește plângerea prealabilă, autorizarea sau sesizarea organului competent ori o altă condiție prevăzută de lege, necesară pentru punerea în mișcare a acțiunii penale [art. 16 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală]	34
4.6. A intervenit amnistia sau prescripția, decesul suspectului ori al inculpatului persoană fizică sau s-a dispus radierea suspectului ori inculpatului persoană juridică [art. 16 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală]	35
4.7. A fost retrasă plângerea prealabilă, în cazul infracțiunilor pentru care retragerea acesteia înlătură răspunderea penală, a intervenit împăcarea ori a fost încheiat un acord de mediere în condițiile legii [art. 16 alin. (1) lit. g) din Codul de procedură penală]	36
4.8. Există o cauză de nepedepsire prevăzută de lege [art. 16 alin. (1) lit. h) din Codul de procedură penală]	38
4.9. Există autoritate de lucru judecat [art. 16 alin. (1) lit. i) din Codul de procedură penală]	38
4.10. A intervenit un transfer de proceduri cu un alt stat, potrivit legii [art. 16 alin. (1) lit. j) din Codul de procedură penală]	39
4.11. Reluarea procesului penal, ulterior stingerii acțiunii penale	40
§5. Soluțiile dispuse/pronunțate în funcție de cauzele prevăzute de art. 16 din Codul de procedură penală	41
<i>Secțiunea a 2-a. Acțiunea civilă în procesul penal</i>	42
§1. Noțiuni și subiecți	42
§2. Condițiile exercitării acțiunii civile în procesul penal	44
§3. Dreptul de opțiune în exercitarea acțiunii civile	45
§4. Rezolvarea acțiunii civile în procesul penal	45
§5. Regula „ <i>electa una via</i> ” și excepțiile de la această regulă	49
§6. Raportul acțiunilor în procesul penal	51

Capitolul al III-lea. Participanții în procesul penal	53
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale</i>	53
<i>Secțiunea a 2-a. Competența funcțională, după materie și după calitatea persoanei a instanțelor judecătorești</i>	53
§1. Organizarea instanțelor judecătorești	53
§2. Competența instanțelor judecătorești. Formele competenței	54
2.1. Formele principale ale competenței	55
2.1.1. Competența funcțională	55
2.1.2. Competența materială	55
2.1.3. Competența teritorială	56
2.2. Formele subsidiare ale competenței	58
2.2.1. Competența personală	58
2.2.2. Competența specială	59
2.2.3. Competența extraordinară (excepțională)	59
§3. Competența de judecată în primă instanță și în căi de atac	59
3.1. Judecata în primă instanță	59
3.2. Judecata în căile de atac	60
§4. Compunerea completelor de judecată	60
4.1. Compunerea completelor la judecătorii, tribunale, curți de apel	60
4.2. Compunerea completelor la Înalta Curte de Casație și Justiție	61
<i>Secțiunea a 3-a. Dispoziții speciale privind competența instanțelor judecătorești</i>	63
§1. Reunirea cauzelor	63
1.1. Cazuri de reunire	63
1.2. Procedura reunirii cauzelor	64
1.3. Competența în cazul reunirii cauzelor	64
§2. Disjungerea	65
§3. Schimbarea calității inculpatului	66
§4. Excepțiile de necompetență	67
§5. Conflictele de competență	67
§6. Prorogarea de competență	69
<i>Secțiunea a 4-a. Competența judecătorului de drepturi și libertăți și a judecătorului de cameră preliminară</i>	71
§1. Competența judecătorului de drepturi și libertăți	71
§2. Competența judecătorului de cameră preliminară	72

<i>Secțiunea a 5-a. Organele de urmărire penală și competența acestora</i>	73
§1. Procurorii	73
§2. Organele de cercetare penală	75
<i>Secțiunea a 6-a. Incompatibilitatea, abținerea și recuzarea</i>	76
§1. Incompatibilitatea	76
§2. Abținerea și recuzarea	78
<i>Secțiunea a 7-a. Subiecții procesuali principali și drepturile acestora</i>	79
§1. Suspectul	79
§2. Persoana vătămată	80
<i>Secțiunea a 8-a. Inculpatul și drepturile acestuia</i>	81
<i>Secțiunea a 9-a. Partea civilă și drepturile acesteia</i>	82
<i>Secțiunea a 10-a. Partea responsabilă civilmente și drepturile acesteia</i>	83
<i>Secțiunea a 11-a. Avocatul. Asistența juridică și reprezentarea</i>	84
Capitolul al IV-lea. Probele și mijloacele de probă	87
<i>Secțiunea 1. Reguli generale</i>	87
§1. Noțiune	87
§2. Sarcina probei	89
§3. Administrarea probelor	90
§4. Principiul loialității administrării probelor	92
§5. Aprecierea probelor	93
<i>Secțiunea a 2-a. Audierea persoanelor</i>	94
§1. Audierea suspectului sau inculpatului	95
§2. Audierea persoanei vătămate, a părții civile și a părții responsabile civilmente	98
§3. Audierea martorului	98
§4. Audierea expertului	102
<i>Secțiunea a 3-a. Percheziția</i>	102
§1. Percheziția domiciliară	103
§2. Percheziția corporală	108
§3. Percheziția unui vehicul	109
<i>Secțiunea a 4-a. Expertiza și constatarea</i>	110
§1. Expertiza	110
1.1. Dispunerea expertizei	110
1.2. Desemnarea expertului. Drepturile și obligațiile acestuia	111
1.3. Procedura expertizei. Raportul de expertiză	112
§2. Constatarea	113

<i>Secțiunea a 5-a. Cercetarea locului faptei și reconstituirea</i> _____	114
§1. Cercetarea locului faptei _____	114
§2. Reconstituirea _____	115
Capitolul al V-lea. Măsurile preventive, măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare _____	117
<i>Secțiunea 1. Măsurile preventive</i> _____	117
§1. Condițiile generale de luare a măsurilor de prevenție _____	117
§2. Organele judiciare care dispun măsuri preventive _____	119
§3. Actele prin care se pot dispune măsurile preventive _____	120
§4. Calea de atac împotriva actelor procesuale prin care se dispun măsurile preventive _____	121
§5. Verificarea legalității măsurilor de prevenție în camera preliminară _____	124
§6. Verificarea legalității măsurilor de prevenție în faza de judecată _____	124
§7. Măsurile preventive privite în special _____	126
7.1. Reținerea _____	126
7.2. Controlul judiciar _____	129
7.3. Controlul judiciar pe cauțiune _____	132
7.4. Arestarea preventivă _____	135
7.4.1. Temeiuri privind arestarea preventivă _____	135
7.4.2. Procedura arestării preventive _____	146
7.5. Arestul la domiciliu _____	152
7.5.1. Condiții privind dispunerea măsurii _____	152
7.5.2. Procedura arestului la domiciliu _____	154
§8. Încetarea de drept a măsurilor preventive _____	157
§9. Revocarea și înlocuirea măsurilor preventive _____	160
9.1. Revocarea măsurii preventive _____	160
9.2. Înlocuirea măsurilor preventive _____	161
§10. Măsurile de prevenție luate față de minori _____	162
<i>Secțiunea a 2-a. Măsurile asigurătorii, restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii</i> _____	163
§1. Măsurile asigurătorii _____	163
1.1. Noțiune _____	163
1.2. Scop _____	163
1.3. Organele care dispun luarea măsurilor asigurătorii _____	164
1.4. Persoanele ale căror bunurilor pot fi vizate prin măsurile asigurătorii _____	164

1.5. Reguli speciale privind măsurile asigurătorii _____	165
1.6. Contestarea măsurilor asigurătorii _____	166
1.7. Sechestrul _____	167
1.8. Poprirea _____	168
§2. Restituirea lucrurilor și restabilirea situației anterioare _____	169
2.1. Restituirea lucrurilor _____	169
2.2. Restabilirea situației anterioare săvârșirii infracțiunii _____	169
Capitolul al VI-lea. Acte procesuale și procedurale comune _____	170
<i>Secțiunea 1. Citarea, comunicarea altor acte procedurale, mandatul de aducere _____</i>	<i>170</i>
§1. Citarea _____	170
1.1. Modalități de citare. Cuprinsul citației _____	170
1.2. Locul de citare _____	172
1.3. Înmânarea citației _____	174
1.4. Dovada citării _____	175
1.5. Incidente privind citarea _____	176
§2. Comunicarea altor acte procedurale _____	176
§3. Mandatul de aducere _____	176
<i>Secțiunea a 2-a. Termenele _____</i>	<i>178</i>
§1. Clasificare _____	178
§2. Modul de calcul al termenelor _____	179
§3. Reguli speciale privind acte considerate în termen _____	180
§4. Consecința încălcării dispozițiilor privind termenele (sancțiunea nerespectării acestora) _____	181
<i>Secțiunea a 3-a. Cheltuielile judiciare _____</i>	<i>181</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Nulitățile _____</i>	<i>183</i>
§1. Efectele generale ale nulităților _____	183
§2. Nulitatea absolută _____	184
§3. Nulitatea relativă _____	186
<i>Secțiunea a 5-a. Amenda judiciară _____</i>	<i>187</i>
Teste-grilă _____	190
<i>Răspunsuri _____</i>	<i>210</i>
PARTEA SPECIALĂ _____	211
Capitolul I. Urmărirea penală _____	213
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale _____</i>	<i>213</i>

<i>Secțiunea a 2-a. Sesizarea organelor de urmărire penală</i>	214
§1. Aspecte generale	214
§2. Modurile generale de sesizare a organelor de urmărire penală	216
2.1. Plângerea	216
2.2. Denunțul	217
2.3. Actele de sesizare ale organelor de constatare	218
2.4. Sesizarea din oficiu (autosesizarea)	218
2.5. Infrațiunea flagrantă	219
§3. Modurile speciale de sesizare a organelor de urmărire penală. Plângerea prealabilă	220
<i>Secțiunea a 3-a. Urmărirea penală efectuată de procuror. Conducerea și supravegherea de către procuror a activității organelor de cercetare penală</i>	222
§1. Urmărirea penală efectuată de procuror	222
§2. Conducerea și supravegherea de către procuror a activității organelor de cercetare penală	223
<i>Secțiunea a 4-a. Efectuarea urmăririi penale</i>	224
§1. Începerea urmăririi penale	224
§2. Extinderea urmăririi penale și schimbarea încadrării juridice. Punerea în mișcare a acțiunii penale	226
§3. Suspendarea urmăririi penale	228
§4. Soluțiile de netrimitere în judecată și de neurmărire penală	229
4.1. Clasarea	229
4.2. Renunțarea la urmărirea penală	230
§5. Continuarea urmăririi penale la cererea suspectului sau inculpatului	232
§6. Terminarea urmăririi penale	234
<i>Secțiunea a 5-a. Rezolvarea cauzelor și sesizarea instanței</i>	235
<i>Secțiunea a 6-a. Reluarea urmăririi penale</i>	236
<i>Secțiunea a 7-a. Plângerea împotriva măsurilor și actelor de urmărire penală</i>	239
§1. Plângerea împotriva actelor organelor de cercetare penală	240
§2. Plângerea împotriva actelor procurorului	240
§3. Plângerea la judecător împotriva actelor de neurmărire penală sau de netrimitere în judecată	242
Capitolul al II-lea. Camera preliminară	249
§1. Obiectul procedurii	249
§2. Etapele procedurii	250

§3. Soluții _____	253
Capitolul al III-lea. Judecata _____	258
<i>Secțiunea 1. Dispoziții generale _____</i>	<i>258</i>
<i>Subsecțiunea 1. Noțiune, limitele fazei de judecată și principiile judecătii _____</i>	<i>258</i>
§1. Noțiune _____	258
§2. Limitele fazei de judecată _____	259
§3. Principiile fazei de judecată _____	260
3.1. Publicitatea _____	260
3.2. Nemijlocirea _____	263
3.3. Oralitatea _____	264
3.4. Contradictorialitatea _____	265
<i>Subsecțiunea a 2-a. Reglementări generale privind judecata _____</i>	<i>266</i>
§1. Rolul instanței de judecată _____	266
§2. Locul unde se desfășoară judecata _____	267
§3. Citarea părților și a altor persoane _____	267
§4. Compunerea instanței de judecată _____	269
§5. Participanții la ședința de judecată și drepturile acestora. Asigurarea apărării _____	270
§6. Atribuțiile președintelui completului de judecată _____	272
§7. Constatarea infracțiunilor de audiență _____	273
§8. Suspensarea judecătii _____	274
§9. Deliberarea, pronunțarea și redactarea hotărârilor _____	278
§10. Noțiunea și felul hotărârilor judecătorești _____	280
<i>Secțiunea a 2-a. Judecata în primă instanță _____</i>	<i>283</i>
<i>Subsecțiunea 1. Considerații generale privind gradele de jurisdicție, obiectul și participanții la judecata în primă instanță _____</i>	<i>283</i>
§1. Sistemul gradelor de jurisdicție _____	283
§2. Obiectul judecătii în primă instanță _____	284
§3. Participanții la judecata în primă instanță _____	285
<i>Subsecțiunea a 2-a. Etapele procesuale ale judecătii în primă instanță _____</i>	<i>287</i>
§1. Activitățile care compun judecata în primă instanță _____	287
§2. Măsurile premergătoare ședinței de judecată _____	289
§3. Ședința de judecată în primă instanță _____	290
3.1. Începutul ședinței de judecată _____	290
3.2. Procedura în cazul recunoașterii învinuirii _____	292

3.3. Diferențe între acordul de recunoaștere a vinovăției și procedura recunoașterii învinuirii _____	295
3.4. Cercetarea judecătorească _____	296
3.5. Dezbaterile _____	301
§4. Deliberarea și rezolvarea cauzei în primă instanță _____	302
4.1. Deliberarea _____	302
4.2. Rezolvarea acțiunii penale _____	303
§5. Pronunțarea, redactarea și comunicarea hotărârii în primă instanță _____	307
§6. Cuprinsul hotărârii _____	308
<i>Secțiunea a 3-a. Apelul</i> _____	311
§1. Hotărârile supuse apelului _____	311
§2. Titularii dreptului de apel _____	312
§3. Termenul de apel și repunerea în termenul de apel _____	313
§4. Declararea și motivarea apelului. Renunțarea la apel. Retragerea apelului _____	314
§5. Efectele apelului _____	315
5.1. Efectul suspensiv _____	315
5.2. Efectul devolutiv _____	315
5.3. Efectul neagravării situației în propriul apel (<i>non reformatio in peius</i>) _____	317
5.4. Efectul extensiv _____	318
§6. Judecarea apelului _____	319
§7. Soluționarea apelului _____	321
7.1. Respingerea apelului _____	321
7.2. Admiterea apelului _____	321
§8. Hotărârea instanței de apel _____	323
§9. Rejudecarea cauzei după desființarea hotărârii atacate cu apel _____	323
<i>Secțiunea a 4-a. Contestația. Cazuri</i> _____	324
<i>Secțiunea a 5-a. Contestația în anulare</i> _____	341
§1. Considerații preliminare _____	341
§2. Cazurile de contestație în anulare _____	341
2.1. Judecata în apel a avut loc fără citarea legală a unei părți sau când, deși legal citată, aceasta a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate [art. 426 lit. a) din Codul de procedură penală] _____	342

2.2. Inculpatul a fost condamnat, deși existau probe cu privire la o cauză de încetare a procesului penal [art. 426 lit. b) din Codul de procedură penală]	344
2.3. Hotărârea a fost pronunțată de alt complet decât cel care a luat parte la dezbaterile pe fond a procesului [art. 426 lit. c) din Codul de procedură penală]	344
2.4. Instanța nu a fost compusă potrivit legii ori a existat un caz de incompatibilitate [art. 426 lit. d) din Codul de procedură penală]	345
2.5. Judecata a avut loc fără participarea procurorului sau a inculpatului, când aceasta era obligatorie, potrivit legii [art. 426 lit. e) din Codul de procedură penală]	346
2.6. Judecata a avut loc în lipsa avocatului, când asistența juridică a inculpatului era obligatorie, potrivit legii [art. 426 lit. f) din Codul de procedură penală]	347
2.7. Ședința de judecată nu a fost publică, în afară de cazurile când legea prevede altfel [art. 426 lit. g) din Codul de procedură penală]	347
2.8. Instanța nu a procedat la audierea inculpatului prezent, dacă audierea era legal posibilă [art. 426 lit. h) din Codul de procedură penală]	348
2.9. Împotriva unei persoane s-au pronunțat două hotărâri definitive pentru aceeași faptă [art. 426 lit. i) din Codul de procedură penală]	349
§3. Procedura introducerii contestației în anulare	349
§4. Procedura judecării contestației în anulare	350
4.1. Instanța competentă	350
4.2. Suspendarea executării hotărârii atacate	351
4.3. Admiterea în principiu	351
4.4. Judecarea contestației în anulare	352
4.5. Căi de atac	353
<i>Secțiunea a 6-a. Revizuirea</i>	353
§1. Considerații preliminare	353
§2. Cazurile de revizuire	354
2.1. S-au descoperit fapte sau împrejurări ce nu au fost cunoscute la soluționarea cauzei și care dovedesc netemeinicia hotărârii pronunțate în cauză [art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură penală]	355

2.2. Hotărârea a cărei revizuire se cere s-a întemeiat pe declarația unui martor, opinia unui expert sau pe situațiile învederate de un interpret, care a săvârșit infracțiunea de mărturie mincinoasă în cauza a cărei revizuire se cere, influențând astfel soluția pronunțată [art. 453 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură penală]	356
2.3. Un înscris care a servit ca temelie al hotărârii a cărei revizuire se cere a fost declarat fals în cursul judecății sau după pronunțarea hotărârii, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză [art. 453 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură penală]	357
2.4. Un membru al completului de judecată, procurorul ori persoana care a efectuat acte de urmărire penală a comis o infracțiune în legătură cu cauza a cărei revizuire se cere, împrejurare care a influențat soluția pronunțată în cauză [art. 453 alin. (1) lit. d) din Codul de procedură penală]	357
2.5. Două sau mai multe hotărâri judecătorești definitive nu se pot concilia [art. 453 alin. (1) lit. e) din Codul de procedură penală]	358
2.6. Hotărârea s-a întemeiat pe o prevedere legală ce a fost declarată neconstituțională după ce hotărârea a devenit definitivă, în situația în care consecințele încălcării dispoziției constituționale continuă să se producă și nu pot fi remediate decât prin revizuirea hotărârii pronunțate [art. 453 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură penală]	359
§3. Procedura introducerii cererii	359
§4. Procedura judecării revizuirii	361
4.1. Instanța competentă	361
4.2. Măsuri premergătoare și admiterea în principiu	361
4.3. Rejudecarea după admiterea în principiu	363
4.4. Căi de atac	364
<i>Secțiunea a 7-a. Redeschiderea procesului penal în cazul judecării în lipsa persoanei condamnate</i>	
§1. Considerații preliminare	364
§2. Titularii și termenul de introducere cererii	365
§3. Procedura introducerii cererii	366
§4. Procedura judecării cererii	367
4.1. Instanța competentă	367
4.2. Măsuri premergătoare și admiterea în principiu	367
4.3. Rejudecarea cauzei	369

Capitolul al IV-lea. Proceduri speciale	370
<i>Secțiunea 1. Acordul de recunoaștere a vinovăției</i>	370
§1. Considerații introductive	370
§2. Obiectul și condițiile acordului	371
§3. Procedura acordului	374
§4. Soluțiile	378
§5. Calea de atac	380
<i>Secțiunea a 2-a. Procedura în cauzele cu infractori minori</i>	382
§1. Considerații generale	382
§2. Urmărirea penală în cauzele cu infractori minori	383
§3. Judecata în cauzele cu infractori minori	384
§4. Punerea în executare a măsurilor educative	386
4.1. Punerea în executare a măsurilor educative neprivative de libertate	386
4.2. Punerea în executare a internării într-un centru educativ	387
4.3. Punerea în executare a internării într-un centru de detenție	388
4.4. Schimbarea regimului de executare a măsurilor educative privative de libertate	389
4.5. Amânarea sau întreruperea executării măsurilor privative de libertate	389
<i>Secțiunea a 3-a. Procedura reabilitării</i>	390
§1. Considerații generale	390
§2. Reabilitarea de drept	390
§3. Reabilitarea judecătorească	391
Capitolul al V-lea. Dispoziții generale privind punerea în executare a hotărârilor penale	394
Teste-grilă	398
<i>Răspunsuri</i>	425
BIBLIOGRAFIE	427